
Op 20 april 2000 werd in het Stadskantoor van Naarden door leden van onze Vogelwerkgroep een exemplaar aangeboden van het nieuwste broedvogelinventarisatierapport van de vogelwerkgroep aan de burgemeester van Naarden, Mr. J.A.N. Patijn.

Marc van Houten

Vogelwerkgroep op bezoek bij gemeentebestuur van Naarden

Het rapport "Broedvogels van de Vestingwerken van Naarden in 1999" bevat de resultaten van het onderzoek dat door een groep leden van de vogelwerkgroep is uitgevoerd in de loop van het broedseizoen in het voorjaar van 1999. Bij de uitreiking van het rapport was van het gemeentebestuur behalve burgemeester Patijn, ook de wethouder van milieuzaken, de heer Den Hollander, aanwezig. Namens de Vogelwerkgroep waren aanwezig Rob Kole (voorzitter), Marc van Houten (secretaris) en twee leden van het onderzoeksteam, te weten Nico Klippel en Peter Vos.

In 1999 heeft een aantal leden van de Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken een broedvogelinventarisatie gehouden binnen de gemeente Naarden. Het onderzoekgebied omvatte de bekende cultuurhistorische vestingwerken van Naarden-Vesting. Omdat de vestingwerken avifaunistische waarden hebben en hierover geen recente gegevens beschikbaar waren, is deze broedvogelinventarisatie uitgevoerd. Een verslag van dat onderzoek was al te lezen in de vorige editie van De Korhaan.

De inventarisatie resulteerde in een totaal van maar liefst 46 broedvogelsoorten. Het vogelgezelschapstype van de vesting-

werken van Naarden kan worden gedefinieerd als rietvogelrijk bosvogelgezelschap. Dit betekent onder andere dat het bos en struweelkarakter essentieel zijn voor de avifaunistische waarde van de vestingwerken. Kenmerkend voor het rietvogelrijk bosvogelgezelschap is dat het zeer soortenrijk is en dat zowel bos- als watervogels tot de broedvogels behoren. In Noord-Holland bedroeg het gemiddelde aantal soorten per gebied waarin dit gezelschap voorkwam 43. Voor de vestingwallen was dit zelfs dus nog meer, namelijk 46.

De gevonden resultaten hebben tot enkele aanbevelingen geleid, welke in het rapport nader worden beargumenteerd. Zo zijn bos en struweel essentieel voor de vogelrijkdom van de vestingwerken. Daar zou zeer terughoudend moeten worden omgesprongen met het verwijderen van dit type begroeiing. Uit de plannen, van de Rijksdienst voor de Monumentenzorg, Rijksgebouwendienst en de gemeente Naarden, blijkt dat de voorgestelde restauratie de natuurlijke waarden sterk zal verminderen. De waarde van de Vesting Naarden is zeker niet alleen recreatief en historisch belangrijk. In de loop der jaren heeft het gebied zich ontwikkeld tot een rijk- en gevarieerd vogel-

gebied. Opvallend hierin is ook dat de grastaluds en andere onbegroeide plaatsen ecologisch niet interessant zijn.

De Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken, en met haar diverse andere natuur- en milieuorganisaties en niet te vergeten zeer vele vestingbewoners, zijn van mening, dat er een harmonie moet zijn tussen cultuur en natuur.

De werkgroep hoopt dan ook dat de resultaten van het rapport gebruikt zullen worden bij het opstellen van de restauratieplannen, waarbij de daarmee gepaard gaande ecologische en recreatieve waarden gehandhaafd kunnen blijven.

Tijdens de bijeenkomst ontstond een levendige discussie over de doelstellingen van de restauratieplannen, waarbij burgemeester Patijn o.a. wees op het belang van het herstel en behoud van de cultureel-historische waarden van de vestingwerken. In de loop der tijden is de begroeiing van de wallen en muren sterk toegenomen.

Reeds in het verleden zijn er delen van de vesting gerenoveerd, maar mede door geldgebrek zijn die projecten niet altijd volledig uitgevoerd of waren de herstellingen niet afdoende. De uitvoering van een bouwkundig goed en verantwoord restauratieplan is naar de me-

ning van het gemeentebestuur dan ook dringend gewenst. Daarbij is het onvermijdelijk dat er natuurwaarden verloren gaan.

Harmonie

De Vogelwerkgroep erkent dat restauratie nodig is, maar pleit wel voor een goede harmonie tussen herstel van cultureel-historische waarden en het zoveel mogelijk behouden van de natuurwaarden.

Voordat het rapport aan burgemeester Patijn werd overhandigd, gaf voorzitter Rob Kole nog aan dat dit onderzoek niet op zichzelf staat. Het is niet voor de eerste maal dat de vesting op het voorkomen van haar broedvogels is onderzocht. Ook in 1968 en 1969 is de bebouwde kom onderwerp van studie geweest en de Vogelwerkgroep heeft ook al vaker beheeradviezen gegeven aan de gemeente Naarden. Verder benadrukte hij dat de Vogelwerkgroep hoopt dat de aanbevelingen van het rapport zoveel mogelijk zullen worden opgevolgd.

Secretaris Marc van Houten (links) buigt zich over het rapport met wethouder Den Hollander en burgemeester Patijn